

Santrauka piliečiams

Europos Komisija parengė Gerosios patirties kodeksą, kuriuo siekiama padidinti MVĮ galimybes sudaryti viešojo pirkimo sutartis

Nagrinėjamas klausimas

Viešųjų pirkimų rinka valstybėse narėse 2006 m. siekė 1800 mlrd. EUR – tai sudaro 16 % ES BVP. Ypatinę dėmesį reikia skirti mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) galimybei patekti į šias rinkas. MVĮ apskritai laikomos ES ekonomikos pagrindu, ir siekiant kuo geriau panaudoti jų potencialą darbo vietų kūrimo, augimo ir inovacijų srityse **reikėtų padidinti MVĮ galimybes patekti į viešųjų pirkimų rinkas.**

Kodėl šių veiksmų reikia imtis ES lygmeniu?

Suinteresuotosios šalys, su kuriomis buvo konsultuojamasi rengiant šį kodeksą, pabrėžė, kad **siekiant pagerinti MVĮ galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose labiausiai reikalingi ne teisiniai ES viešųjų pirkimų direktyvų pakeitimai, bet perkančiųjų organizacijų pirkimų įpročių pokyčiai**, kad šios suvoktų ypatingą MVĮ padėtį, vis geriau pasinaudotų įvairiomis ES direktyvų teikiamomis galimybėmis ir parengtų tokią nugalėtojo atrankos tvarką, kad MVĮ galėtų konkuruoti lygiomis teisėmis.

Tai pirmas kartas, kai į vieną dokumentą surinktos svarbios pirkimų taisyklės ir praktika, **suteikiant galimybę valstybėms narėms ir perkančiosioms organizacijoms pasinaudoti vertinga kitų valstybių narių patirtimi.**

Kokia yra ekonominė situacija?

2007 m. Europos Komisijos vardu vykdyto tyrimo metu apskaičiuota, kad 2005 m. MVĮ sudarytų ES ribinius dydžius viršijančių viešųjų pirkimų sutarčių vertės dalis buvo 42 % – pagal sutarčių skaičių tai sudaro 64 %. Akivaizdu, kad šie skaičiai susiję tik su viešosiomis sutartimis, viršijančiomis ribinius dydžius, nustatytus ES direktyvose, ir į juos neįtrauktos MVĮ sudarytos įvairaus dydžio subrangos sutartys.

Palyginus bendrą MVĮ apyvartą visoje ES ekonomikoje (58 %) ir MVĮ, **kaip pagrindinių rangovų**, laimėtų ES ribines vertes viršijančių viešųjų sutarčių vertę (42 %) matyti, kad nemaža tokių sutarčių dalis jau dabar tenka MVĮ, bet erdvės tobulėti dar yra.

Koks šio Gerosios patirties kodekso tikslas ir turinys?

Nors EB viešųjų pirkimų teisė užtikrina rinkų atvėrimą visiems ūkio subjektams, yra keletas nuostatų, kurios ypač svarbios MVĮ, nes jose pateikiami problemų, su kuriomis susiduria MVĮ arba daugiausia MVĮ, sprendimai.

Atsižvelgiant į tai, šio dokumento tikslas yra dvejopas: pateikti valstybių narių perkančiosioms organizacijoms bendras gaires, **kaip jos gali taikyti ES teisinę sistemą** tokiu būdu, kad būtų skatinamas MVĮ dalyvavimas sutarčių sudarymo procedūrose, ir **akcentuoti keletą nacionalinių taisyklių ir nacionalinę patirtį**, kurios taip pat padidina MVĮ galimybes pasirašyti viešųjų pirkimų sutartis. Jas iliustruoja naudinga įvairių valstybių narių patirtis.

Šiuo Gerosios patirties kodeksu ieškoma sprendimų, kaip įveikti pagrindinius sunkumus, su kuriais susiduria ir apie kuriuos praneša MVĮ, ir jie pateikiami su tokiomis antraštėmis:

- Įveikti sunkumus, susijusius su sutarčių dydžiu
- Užtikrinti galimybę gauti svarbią informaciją
- Gerinti pateikiamos informacijos kokybę ir supratimą
- Nustatyti atitinkamus kvalifikacijos lygius ir finansinius reikalavimus
- Palengvinti administracinę naštą
- Didesnę dėmesį skirti kainos ir kokybės santykiui, o ne kainai
- Suteikti pakankamai laiko pasiūlymams parengti
- Užtikrinti, kad laiku būtų vykdomi mokėjimai